

Sbírka soudních rozhodnutí

ROZSUDEK SOUDNÍHO DVORA (třetího senátu)

14. července 2016*

„Řízení o předběžné otázce — Ochrana spotřebitelů — Nařízení (ES) č. 1924/2006 — Výživová a zdravotní tvrzení při označování potravin — Článek 1 odstavec 2 — Působnost — Potravin, které mají být takto dodány konečnému spotřebiteli — Tvrzení uvedená v obchodním sdělení, které bylo určeno výlučně pro zdravotnické odborníky“

Ve věci C-19/15,

jejímž předmětem je žádost o rozhodnutí o předběžné otázce na základě článku 267 SFEU, podaná rozhodnutím Landgericht München I (krajský soud pro Mnichov I, Německo) ze dne 16. prosince 2014, došlým Soudnímu dvoru dne 19. ledna 2015, v řízení

Verband Sozialer Wettbewerb eV

proti

Innova Vital GmbH,

SOUDNÍ DVŮR (třetí senát),

ve složení L. Bay Larsen, předseda senátu, D. Šváby, J. Malenovský, M. Safjan (zpravodaj) a M. Vilaras, soudci,

generální advokát: H. Saugmandsgaard Øe,

vedoucí soudní kanceláře: A. Calot Escobar,

s přihlédnutím k písemné části řízení,

s ohledem na vyjádření předložená:

- za Innova Vital GmbH T. Büttnerem, Rechtsanwalt,
- za řeckou vládu A. Dimitrakopoulou a K. Karavasili, jako zmocněnkyněmi,
- za francouzskou vládu D. Colasem a S. Ghiandoni, jako zmocněnci,
- za Evropskou komisi S. Grünheid a K. Herbout-Borcza, jako zmocněnkyněmi

po vyslechnutí stanoviska generálního advokáta na jednání konaném dne 18. února 2016,

vydává tento

* Jednací jazyk: němčina.

Rozsudek

- 1 Žádost o rozhodnutí o předběžné otázce se týká výkladu čl. 1 odst. 2 nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 1924/2006 ze dne 20. prosince 2006 o výživových a zdravotních tvrzeních při označování potravin (Úř. věst. L 404, s. 9, a oprava Úř. věst. 2007, L 12, s. 3), ve znění nařízení Komise (EU) č. 1047/2012 ze dne 8. listopadu 2012 (Úř. věst. L 310, s. 36, dále jen „nařízení č. 1924/2006“).
- 2 Tato žádost byla podána v rámci sporu mezi Verband Sozialer Wettbewerb eV., německým sdružením, jehož úlohou je ochrana hospodářské soutěže, a společností Innova Vital GmbH ohledně použitelnosti nařízení č. 1924/2006 na výživová nebo zdravotní tvrzení obsažená v dopise, který byl adresován výlučně lékařským odborným kruhům.

Právní rámec

Unijní právo

Směrnice 2000/31/ES a 2006/123/ES

- 3 Článek 2 písm. f) směrnice Evropského parlamentu a Rady 2000/31/ES ze dne 8. června 2000 o některých právních aspektech služeb informační společnosti, zejména elektronického obchodu, na vnitřním trhu („směrnice o elektronickém obchodu“) (Úř. věst. L 178, s. 1; Zvl. vyd. 13/25, s. 399), stanoví, že pro účely této směrnice se rozumí:

„obchodním sdělením“ jakákoliv forma sdělení určená k přímé nebo nepřímé propagaci zboží, služeb nebo vnějšího obrazu podniku, organizace nebo osoby provozujících obchodní, průmyslovou nebo řemeslnou činnost nebo vykonávající regulované povolání. Obchodním sdělením samy o sobě nejsou:

- informace umožňující přímý přístup k činnosti podniku, organizace nebo osoby, zejména název domény nebo adresa elektronické pošty,
- sdělení související se zbožím, službami nebo vnějším obrazem podniku, organizace nebo osoby, nezávisle sestavená, zejména pokud jsou poskytována bezplatně.“

- 4 Článek 4 bod 12 směrnice Evropského parlamentu a Rady 2006/123/ES ze dne 12. prosince 2006 o službách na vnitřním trhu (Úř. věst. L 376, s. 36) obsahuje obdobnou definici pojmu „obchodní sdělení“.

Nařízení č. 1924/2006

- 5 Body 1, 2, 4, 9, 14, 16 až 18 a 23 odůvodnění nařízení č. 1924/2006 stanoví:
 - „ (1) Ve Společenství stoupá počet potravin, u nichž se při označování a v reklamě používají výživová a zdravotní tvrzení. K zajištění vysoké úrovně ochrany spotřebitelů a usnadnění výběru potravin by měly být produkty, včetně dovážených produktů, uvedené na trh bezpečné a měly by být náležitě označeny. Různorodá a vyvážená strava je základním předpokladem dobrého zdraví, jednotlivé produkty mají z hlediska celkové stravy relativní význam.
 - (2) Rozdíly mezi vnitrostátními předpisy, které se týkají těchto tvrzení, mohou bránit volnému pohybu potravin a vytvářet nerovné podmínky hospodářské soutěže. Tím přímo ovlivňují fungování vnitřního trhu. Je proto nutné přijmout pravidla Společenství pro používání výživových a zdravotních tvrzení při označování potravin.

[...]

- (4) Toto nařízení by se mělo vztahovat na všechna výživová a zdravotní tvrzení, která se objevují v obchodních sděleních, mimo jiné v obecně zaměřené reklamě na potraviny a v propagačních kampaních, jako například těch, které jsou zcela nebo zčásti podporovány orgány veřejné moci. Nemělo by se vztahovat na tvrzení, která se objevují v jiných než obchodních sděleních, jako jsou výživová doporučení nebo jiná doporučení vydávaná orgány a subjekty veřejného zdraví, nebo jiná než obchodní sdělení a informace v tisku a ve vědeckých publikacích [...].

[...]

- (9) Existuje celá řada živin a jiných látek, jež mají výživový nebo fyziologický účinek, například vitaminy, minerální látky včetně stopových prvků, aminokyseliny, esenciální mastné kyseliny, vláknina, různé rostliny a bylinné výtažky, které se mohou vyskytovat v potravinách a které mohou být předmětem tvrzení. Proto je třeba stanovit obecné zásady pro všechna tvrzení uváděná na potravinách s cílem zajistit vysokou úroveň ochrany spotřebitelů, poskytnout spotřebitelům nezbytné informace, aby se mohli rozhodnout na základě důkladné znalosti skutečností, a vytvořit rovné podmínky hospodářské soutěže v potravinářském průmyslu.

[...]

- (14) V současné době existuje velké množství tvrzení, která se používají při označování potravin a v reklamě v některých členských státech a která se vztahují k látkám, jejichž příznivý vliv nebyl prokázán nebo o nichž se v současnosti nedospělo k dostatečné vědecké shodě. Je nutno zajistit, aby u látek, které jsou předmětem tvrzení, bylo prokázáno, že mají příznivý výživový nebo fyziologický účinek.

[...]

- (16) Je důležité, aby tvrzení týkající se potravin byla pro spotřebitele srozumitelná, a je vhodné chránit všechny spotřebitele před klamavými tvrzeními. Nicméně Soudní dvůr Evropských společenství při rozhodování ve věcech týkajících se reklamy od přijetí směrnice Rady 84/450/EHS ze dne 10. září 1984 [o sbližování právních a správních předpisů členských států týkajících se klamavé reklamy (Úř. věst. L 250, s. 17)] shledal nezbytným posuzovat vliv na pomyslného běžného spotřebitele. Toto nařízení, v souladu se zásadou proporcionality a pro zajištění účinné ochrany v něm obsažené, vychází z pojmu průměrného spotřebitele, který má dostatek informací a je v rozumné míře pozorný a opatrný, s ohledem na sociální, kulturní a jazykové faktory, jak je vykládán Soudním dvorem; toto nařízení však obsahuje také ustanovení, jejichž účelem je předcházet zneužívání spotřebitelů, kteří jsou svým charakterem obzvláště zranitelní klamavými tvrzeními. Zaměřuje-li se určité tvrzení na určitou skupinu spotřebitelů, jako jsou například děti, je žádoucí, aby se dopad takového tvrzení hodnotil z pohledu průměrného člena dané skupiny. Pojem průměrného spotřebitele není statistickým pojmem. Pro stanovení typické reakce průměrného spotřebitele v daném případě budou muset vnitrostátní soudy a orgány vycházet z vlastního úsudku, s přihlédnutím k judikatuře Soudního dvora.
- (17) Při používání výživových a zdravotních tvrzení by hlavním aspektem, na nějž je nutno brát zřetel, mělo být vědecké zdůvodnění, a provozovatelé potravinářských podniků by jejich používání měli odůvodnit. Tvrzení by měla být vědecky zdůvodněna s přihlédnutím ke všem dostupným vědeckým údajům a po zvážení důkazů.
- (18) Výživové nebo zdravotní tvrzení by nemělo být uváděno, pokud je v rozporu s obecně uznávanými výživovými a zdravotními zásadami nebo pokud nabádá k nadměrné konzumaci jakékoli potraviny či ji ospravedlňuje nebo pokud znevažuje dobré stravovací návyky.

[...]

(23) Použití zdravotních tvrzení by mělo být ve Společenství schváleno až po provedení vědeckého hodnocení na nejvyšší možné úrovni. Pro zajištění harmonizovaného vědeckého hodnocení těchto tvrzení je nutné, aby tato hodnocení prováděl Evropský úřad pro bezpečnost potravin. [...]"

6 Článek 1 tohoto nařízení, nadepsaný „Předmět a oblast působnosti“, stanoví v odstavcích 1 a 2 toto:

„1. Toto nařízení uvádí v soulad právní a správní předpisy v členských státech, které se týkají výživových a zdravotních tvrzení, aby bylo zajištěno účinné fungování vnitřního trhu a zároveň i vysoká míra ochrany spotřebitele.

2. Toto nařízení se vztahuje na výživová a zdravotní tvrzení, která jsou uváděna v obchodních sděleních, ať už při označování a obchodní úpravě potravin nebo v reklamách týkajících se potravin, které mají být takto dodány konečnému spotřebiteli.

[...]"

7 Článek 2 uvedeného nařízení, nazvaný „Definice“, stanoví:

„1. Pro účely tohoto nařízení se použijí:

a) definice pojmů ‚potravina‘, ‚provozovatel potravinářského podniku‘, ‚uvádění na trh‘ a ‚konečný spotřebitel‘ stanovené v článku 2 a v čl. 3 bodech 3, 8 a 18 nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 178/2002 ze dne 28. ledna 2002, kterým se stanoví obecné zásady a požadavky potravinového práva, zřizuje se Evropský úřad pro bezpečnost potravin a stanoví postupy týkající se bezpečnosti potravin [(Úř. věst. L 31, s. 1; Zvl. vyd. 15/06, s. 463)];

[...]

2. Použijí se rovněž tyto definice:

1) ‚tvrzením‘ se rozumí jakékoli sdělení nebo znázornění, které není podle právních předpisů Společenství nebo vnitrostátních právních předpisů povinné, včetně obrázkového, grafického nebo symbolického znázornění v jakékoli podobě, které uvádí, naznačuje nebo zprostředkovaně vyjadřuje, že potravina má určité vlastnosti;

[...]

4) ‚výživovým tvrzením‘ se rozumí každé tvrzení, které uvádí, naznačuje nebo ze kterého vyplývá, že potravina má určité prospěšné výživové vlastnosti v důsledku:

a) energetické (kalorické) hodnoty, kterou:

- i) poskytuje,
- ii) poskytuje ve snížené či zvýšené míře nebo
- iii) neposkytuje, nebo

b) živin či jiných látek, které:

- i) obsahuje,
- ii) obsahuje ve snížené či zvýšené míře nebo
- iii) neobsahuje;

5) ‚zdravotním tvrzením‘ se rozumí každé tvrzení, které uvádí, naznačuje nebo ze kterého vyplývá, že existuje souvislost mezi kategorií potravin, potravinou nebo některou z jejích složek a zdravím;

[...]“

- 8 Kapitola II téhož nařízení, která se týká obecných zásad, obsahuje články 3 až 7 tohoto nařízení. Článek 3 nařízení č. 1924/2006, nadepsaný „Obecné zásady pro všechna tvrzení“, stanoví:

„Výživová a zdravotní tvrzení lze při označování a obchodní úpravě potravin a v reklamě na potraviny uváděné na trh ve Společenství používat pouze v případě, že jsou v souladu s tímto nařízením.

Aniž jsou dotčeny směrnice 2000/13/ES a 84/450/EHS, nesmějí výživová a zdravotní tvrzení:

- a) být nepravdivá, dvojsmyslná nebo klamavá;

[...]“

- 9 Článek 5 tohoto nařízení, nadepsaný „Obecné podmínky“, v odstavcích 1 a 2 uvádí:

„1. Používání výživových a zdravotních tvrzení je přípustné pouze při splnění těchto podmínek:

- a) na základě všeobecně uznávaných vědeckých údajů bylo prokázáno, že přítomnost, nepřítomnost nebo snížený obsah živiny nebo jiné látky, k níž se tvrzení vztahuje, v potravině nebo kategorii potravin má příznivý výživový nebo fyziologický účinek;

[...]

2. Použití výživových a zdravotních tvrzení je přípustné pouze tehdy, jestliže lze očekávat, že průměrný spotřebitel porozumí příznivému účinku vyjádřenému v daném tvrzení.“

- 10 Články 10 až 19 tohoto nařízení se týkají zdravotních tvrzení.

- 11 Článek 10 téhož nařízení, nadepsaný „Zvláštní podmínky“, v odstavci 1 stanoví:

„Zdravotní tvrzení jsou zakázána, pokud neodpovídají obecným požadavkům v kapitole II a zvláštním požadavkům v této kapitole a pokud nejsou schválena v souladu s tímto nařízením a obsažena v seznamu schválených tvrzení stanovených v člancích 13 a 14.“

Německé právo

- 12 Ustanovení § 8 odst. 1 první věty Gesetz gegen den unlauteren Wettbewerb (zákon o nekalé soutěži), ve znění použitelném na spor v původním řízení (BGBl. 2010 I, s. 254) stanoví:

„Po každém, kdo používá obchodní praktiky, které jsou podle § 3 nebo § 7 protiprávní, lze požadovat, aby odstranil z nich nastalý stav nebo se jich v případě hrozícího opakování zdržel.“

Spor v původním řízení a předběžná otázka

- 13 Společnost Innova Vital, jejímž jednatelem je lékař, uváděla na trh v Německu potravinový doplněk nazvaný „Innova Mulsin® Vitamin D₃“ s obsahem vitamínu D₃ podávaný ve formě kapek.

- 14 V listopadu 2013 zaslal jednatel společnosti Innova Vital výhradně jmenovitě uvedeným lékařům dopis, který zněl takto (dále jen „dotčený dopis“):

„[...]

„Fakta jsou Vám známa: 87 % dětí v Německu má hladinu vitamínu D v krvi nižší než 30 ng/ml. Podle DGE [(Deutsche Gesellschaft für Ernährung, německá výživová společnost)] by se tato hodnota měla pohybovat spíše mezi 50 a 75 ng/ml.

Jak již ukázalo několik studií, vitamin D hraje významnou úlohu při předcházení několika nemocem, jako je atopický ekzém, osteoporóza, cukrovka a RS [roztroušená skleróza]. Podle těchto studií spolupůsobí příliš nízká hladina vitamínu D v dětství na budoucí výskyt těchto nemocí.

Z tohoto důvod jsem sám podával svému synovi doporučené přípravky na základě vitamínu D a dospěl jsem k závěru, že tradiční forma tablet příliš nevyhovuje kojencům, malým dětem, či dokonce školním dětem. Můj syn často tablety vyplivl.

Jako lékař v oboru imunologie jsem o této otázce přemýšlel a vytvořil jsem emulzi vitamínu D₃ (Innova Mulsin® D₃), kterou lze podávat ve formě kapek.

[...]

Výhody emulzí Mulsin®:

[...]

Rychlé předcházení a vyloučení stavů nedostatku (80 % obyvatel je popsáno jako obyvatelstvo s nedostatkem vitamínu D₃ v zimě)

[...]

Podmínky pro přímou objednávku, jakož i bezplatný informační materiál pro Vaši ordinaci získáte na telefonním čísle [...]"

- 15 Dotčený dopis obsahoval i obrazové znázornění potravinového doplňku Innova Mulsin® Vitamin D₃, informace o jeho složení, jeho prodejní cenu a denní náklady na léčbu podle doporučeného dávkování v rozsahu jedné kapky denně.
- 16 Verband Sozialer Wettbewerb podal k Landgericht München I (krajský soud pro Mnichov I, Německo) žalobu na zdržení se jednání proti společnosti Innova Vital na základě § 8 zákona o nekalé soutěži, ve znění použitelném na spor v původním řízení.
- 17 Toto sdružení před předkládajícím soudem tvrdilo, že dotčený dopis obsahuje zdravotní tvrzení zakázaná čl. 10 odst. 1 nařízení č. 1924/2006, a sice tato dvě tvrzení:

„Jak již ukázalo několik studií, vitamin D hraje významnou úlohu při předcházení několika nemocem, jako je atopický ekzém, osteoporóza, cukrovka a RS [roztroušená skleróza]. Podle těchto studií spolupůsobí příliš nízká hladina vitamínu D v dětství na budoucí výskyt těchto nemocí.“

a

„Rychlé předcházení a vyloučení stavů nedostatku (80 % obyvatel je popsáno jako obyvatelstvo s nedostatkem vitamínu D₃ v zimě).“

- 18 V tomto ohledu Verband Sozialer Wettbewerb zejména tvrdí, že ustanovení nařízení č. 1924/2006 se použijí na reklamu určenou jak pro odborné kruhy, tak pro kruhy laické.

- 19 Naopak podle společnosti Innova Vital se nařízení č. 1924/2006 netýká reklamy určené pro odborné kruhy. A proto jelikož byl dotčený dopis určený pouze lékařům, nejsou podle názoru Innova Vital ustanovení tohoto nařízení použitelná na zdravotní tvrzení zakázaná čl. 10 odst. 1 nařízení č. 1924/2006, která se nacházejí v tomto dopise.
- 20 Podle předkládajícího soudu závisí řešení sporu v původním řízení na výkladu čl. 1 odst. 2 nařízení č. 1924/2006, který se týká předmětu a oblasti působnosti tohoto nařízení.
- 21 Za těchto podmínek se Landgericht München I (krajský soud pro Mnichov I, Německo) rozhodl přerušit řízení a položit Soudnímu dvoru následující předběžnou otázku:

„Musí být čl. 1 odst. 2 nařízení č. 1924/2006 vykládán tak, že ustanovení tohoto nařízení se vztahují také na výživová a zdravotní tvrzení v obchodních sděleních v reklamě na potraviny, jež mají být jako takové dodány konečnému spotřebiteli, pokud je toto obchodní sdělení nebo reklama určeno výhradně odborným kruhům?“

K předběžné otázce

- 22 Podstatou otázky předkládajícího soudu je, zda se čl. 1 odst. 2 nařízení č. 1924/2006 musí vykládat v tom smyslu, že do působnosti tohoto nařízení spadají výživová nebo zdravotní tvrzení uvedená v obchodním sdělení při označování potraviny, která má být jako taková dodána konečnému spotřebiteli, jestliže toto obchodní sdělení není určeno konečnému spotřebiteli, ale výhradně zdravotnickým odborníkům.
- 23 V souladu s ustálenou judikaturou Soudního dvora je třeba pro výklad ustanovení unijního práva vzít v úvahu nejen jeho znění, ale i jeho kontext a cíle sledované právní úpravou, jejíž je součástí (viz zejména rozsudky ze dne 17. listopadu 1983, Merck, 292/82, EU:C:1983:335, bod 12; ze dne 4. května 2010, TNT Express Nederland, C-533/08, EU:C:2010:243, bod 44, a ze dne 17. března 2016, Liffers, C-99/15, EU:C:2016:173, bod 14).
- 24 Pokud jde zaprvé o znění čl. 1 odst. 2 nařízení č. 1924/2006, je třeba konstatovat, že podle tohoto ustanovení se uvedené nařízení vztahuje na výživová a zdravotní tvrzení, jestliže jsou zaprvé uváděna v obchodních sděleních, ať už při označování, obchodní úpravě potravin, nebo v reklamách týkajících se potravin, a jestliže zadruhé dotčené potraviny mají být takto dodány konečnému spotřebiteli.
- 25 Toto nařízení neobsahuje definici pojmu „obchodní sdělení“. Tento pojem je nicméně definován v jiných oblastech unijního práva ustanoveními sekundárního práva, kterými je třeba se v projednávané věci inspirovat, aby byla zajištěna soudržnost unijního práva.
- 26 Podle čl. 2 písm. f) směrnice 2000/31 je „obchodní sdělení“ definováno jako jakákoli forma sdělení určená k přímé nebo nepřímé propagaci zboží, služeb nebo vnějšího obrazu podniku, organizace nebo osoby provozujících obchodní, průmyslovou nebo řemeslnou činnost nebo vykonávající regulované povolání.
- 27 Článek 4 bod 12 směrnice 2006/123 obsahuje podobnou definici pojmu „obchodní sdělení“. V tomto ohledu Soudní dvůr uvedl, že ve smyslu tohoto ustanovení obchodní sdělení zahrnuje nejen klasickou reklamu, nýbrž i jiné formy reklamy a oznamování informací za účelem získání nových zákazníků (viz rozsudek ze dne 5. dubna 2011, Sociétés fiduciaire nationale d'expertise comptable, C-119/09, EU:C:2011:208, bod 33).
- 28 Z bodu 4 odůvodnění nařízení č. 1924/2006 kromě toho vyplývá, že se pojem „obchodní sdělení“ týká rovněž sdělení, které sleduje „propagační“ cíle.

- 29 Za těchto podmínek musí být pojem „obchodní sdělení“ ve smyslu čl. 1 odst. 2 tohoto nařízení vykládán v tom smyslu, že se týká zejména sdělení prováděných formou reklamy na potraviny určené k přímé nebo nepřímé propagaci těchto potravin.
- 30 Přitom takové sdělení může mít i formu reklamní zásilky, kterou provozovatelé potravinářských podniků zasílají zdravotnickým odborníkům a která obsahuje výživová nebo zdravotní tvrzení ve smyslu tohoto nařízení, aby tito odborníci případně doporučili svým pacientům koupit nebo spotřebu uvedené potraviny.
- 31 Dále je třeba uvést, že čl. 1 odst. 2 nařízení č. 1924/2006 neupřesňuje osobu, které je obchodní sdělení určeno, a nerozlišuje, zda se jedná o konečného spotřebitele či zdravotnického odborníka. Z toho vyplývá, jak uvedl generální advokát v bodě 39 svého stanoviska, že konečnému spotřebiteli musí být určen samotný výrobek, a nikoliv sdělení, jehož je předmětem.
- 32 Za těchto podmínek je třeba konstatovat, že ze znění tohoto ustanovení, ve spojení s čl. 2 písm. f) směrnice 2000/31 a čl. 4 bodem 12 směrnice 2006/123, vyplývá, že nařízení č. 1924/2006 se použije na výživová nebo zdravotní tvrzení obsažená v obchodním sdělení, které je určeno výlučně zdravotnickým odborníkům.
- 33 Zadruhé je třeba zdůraznit, že takový výklad nevyvrací analýza kontextu čl. 1 odst. 2 nařízení č. 1924/2006.
- 34 Zajisté platí, jak uvádí Innova Vital, že některé body odůvodnění a ustanovení nařízení č. 1924/2006, zejména body 1, 9, 16, 29 a 36 odůvodnění, jakož i čl. 5 odst. 2 tohoto nařízení, se výslovně týkají „spotřebitelů“, aniž uvádějí „odborníky“.
- 35 Nicméně neuvedení pojmu „odborníky“ v těchto bodech odůvodnění a ustanoveních nemůže znamenat, že se uvedené nařízení nepoužije v situacích, kdy je obchodní sdělení určeno výlučně zdravotnickým odborníkům. V takové situaci se totiž sdělení mezi provozovateli potravinářských podniků a zdravotnickými odborníky týká hlavně konečného spotřebitele, aby tento v důsledku doporučení poskytnutých těmito odborníky koupil potravinu, která je předmětem uvedeného sdělení.
- 36 Je třeba doplnit, že z žádného ustanovení nařízení č. 1924/2006 nevyplývá, že se toto nařízení nepoužije na obchodní sdělení určená zdravotnickým odborníkům.
- 37 Pokud jde konečně o cíle sledované uvedeným nařízením, tyto potvrzují výklad, podle kterého se toto nařízení použije i na obchodní sdělení určená výlučně zdravotnickým odborníkům.
- 38 Podle čl. 1 odst. 1 nařízení č. 1924/2006 je totiž cílem tohoto nařízení zajistit účinné fungování vnitřního trhu a zároveň i vysokou míru ochrany spotřebitele.
- 39 V tomto ohledu, jak vyplývá z bodů 1 a 18 odůvodnění tohoto nařízení, ochrana zdraví je jedním z hlavních cílů tohoto nařízení (rozsudek ze dne 6. září 2012, Deutsches Weintor, C-544/10, EU:C:2012:526, bod 45). Za tímto účelem je třeba především poskytnout spotřebiteli nezbytné informace, aby se mohl rozhodnout na základě znalosti věci (rozsudky ze dne 10. dubna 2014, Ehrmann, C-609/12, EU:C:2014:252, bod 40, a ze dne 17. prosince 2015, Neptune Distribution, C-157/14, EU:C:2015:823, bod 49).
- 40 V tomto směru čl. 5 odst. 1 písm. a) nařízení č. 1924/2006 stanoví, že používání výživových a zdravotních tvrzení je přípustné pouze tehdy, pokud na základě všeobecně uznávaných vědeckých údajů bylo prokázáno, že přítomnost, nepřítomnost nebo snížený obsah živiny nebo jiné látky, k níž se tvrzení vztahuje, v potravine nebo kategorii potravin má příznivý výživový nebo fyziologický účinek. Bod 14 odůvodnění tohoto nařízení obsahuje rovněž text v tomto smyslu.

- 41 Jak upřesňuje bod 17 odůvodnění tohoto nařízení, při používání výživových a zdravotních tvrzení by hlavním aspektem, na nějž je nutno brát zřetel, mělo být vědecké zdůvodnění. Kromě toho bod 23 odůvodnění téhož nařízení uvádí, že použití zdravotních tvrzení by mělo být v Unii schváleno až po provedení vědeckého hodnocení na nejvyšší možné úrovni a že pro zajištění harmonizovaného vědeckého hodnocení těchto tvrzení je nutné, aby tato hodnocení prováděl Evropský úřad pro bezpečnost potravin.
- 42 Nařízení č. 1924/2006 tak stanoví řízení umožňující ověřit, zda je tvrzení ve smyslu tohoto nařízení vědecky zdůvodněné.
- 43 Zdravotničtí odborníci mohou být jistě považováni za osoby, které disponují většími vědeckými znalostmi než konečný spotřebitel chápaný jako průměrný spotřebitel, který má dostatek informací a je v rozumné míře pozorný a opatrný, jak uvádí bod 16 odůvodnění tohoto nařízení. Nicméně u těchto odborníků nelze mít za to, že jsou s to mít neustále všechny specializované a aktualizované vědecké znalosti, které jsou nezbytné pro hodnocení každé potraviny a výživových nebo zdravotních tvrzení použitých při označování a obchodní úpravě těchto potravin nebo reklamě na ně.
- 44 Jak uvedl generální advokát v bodě 49 svého stanoviska, nelze vyloučit, že zdravotničtí odborníci budou sami uvedeni v omyl nepravdivými, dvojsmyslnými nebo klamavými výživovými nebo zdravotními tvrzeními.
- 45 Proto těmto zdravotnickým odborníkům hrozí, že v dobré víře podají nesprávné informace ohledně potravin, které jsou předmětem obchodního sdělení určeného konečným spotřebitelům, se kterými jsou ve spojení. Toto riziko je o to větší, že uvedení zdravotničtí odborníci mohou z důvodu vztahů důvěry, který obvykle existuje mezi nimi a jejich pacienty, tyto významně ovlivňovat.
- 46 Dále pokud by výživová nebo zdravotní tvrzení určená zdravotnickým odborníkům nespádala do působnosti nařízení č. 1924/2006, takže by se taková tvrzení mohla použít, aniž by bylo nezbytné vycházet z vědeckých důkazů, hrozilo by, že provozovatelé potravinářských podniků obejdou povinnosti stanovené tímto nařízením tak, že se obrátí na konečného spotřebitele prostřednictvím zdravotnických odborníků, aby tito doporučili jejich potraviny tomuto spotřebiteli.
- 47 Použití tohoto nařízení na výživová nebo zdravotní tvrzení uvedená v obchodním sdělení určeném odborníkům proto přispívá, v rámci vnitřního trhu, jehož účinné fungování má nařízení č. 1924/2006 zajistit, ke zvýšenému stupni ochrany spotřebitele.
- 48 Argumenty vznesené společností Innova Vital nemohou vyvrátit výklad, podle kterého se uvedené nařízení použije na výživová nebo zdravotní tvrzení uvedená v obchodním sdělení, a to i v případě, kdy je toto sdělení určeno výlučně zdravotnickým odborníkům.
- 49 Z článku 5 odst. 2 nařízení č. 1924/2006 sice vyplývá, že použití výživových a zdravotních tvrzení je přípustné pouze tehdy, jestliže průměrný spotřebitel může porozumět příznivému účinku vyjádřenému v daném tvrzení.
- 50 Z toho však nelze vyvodit, že by byla zakázána každá objektivní informace o novém vědeckém vývoji, kterou provozovatelé potravinářských podniků adresují zdravotnickým odborníkům a která zahrnuje použití technické nebo vědecké terminologie, jako v projednávané věci použití pojmu „atopický ekzém“.
- 51 Článek 5 odst. 2 nařízení č. 1924/2006 musí být totiž chápán v tom smyslu, že se toto ustanovení použije, jestliže jsou výživová a zdravotní tvrzení sdělována přímo konečnému spotřebiteli, aby mu umožnila rozhodnout se za znalosti věci. Přitom jak uvedl generální advokát v bodě 54 svého

stanoviska, ve věci, jako je věc v původním řízení, nemá být dopis obsahující tato tvrzení předán jako takový konečnému spotřebiteli, ale má být zaslán zdravotnickým odborníkům, kteří jsou implicitně vyzváni, aby mu doporučili potravinu, které se tato tvrzení týkají.

- 52 Kromě toho bod 4 odůvodnění nařízení č. 1924/2006 uvádí, že by se toto nařízení nemělo vztahovat na tvrzení, která se objevují v jiných než obchodních sděleních, jako jsou výživová doporučení nebo jiná doporučení vydávaná orgány a subjekty veřejného zdraví nebo jiná než obchodní sdělení a informace v tisku a ve vědeckých publikacích.
- 53 Toto nařízení tedy nebrání objektivnímu informování zdravotnických odborníků o novém vědeckém vývoji, které s sebou nese použití technické nebo vědecké terminologie, pokud nejde o obchodní sdělení.
- 54 S ohledem na výše uvedené úvahy je třeba na položenou otázku odpovědět, že čl. 1 odst. 2 nařízení č. 1924/2006 je třeba vykládat v tom smyslu, že do působnosti tohoto nařízení spadají výživová nebo zdravotní tvrzení uvedená v obchodním sdělení týkajícím se potraviny, která má být jako taková dodána konečnému spotřebiteli, když toto sdělení není určeno konečnému spotřebiteli, ale výhradně zdravotnickým odborníkům.

K nákladům řízení

- 55 Vzhledem k tomu, že řízení má, pokud jde o účastníky původního řízení, povahu incidenčního řízení ve vztahu ke sporu probíhajícímu před předkládajícím soudem, je k rozhodnutí o nákladech řízení příslušný uvedený soud. Výdaje vzniklé předložením jiných vyjádření Soudnímu dvoru než vyjádření uvedených účastníků řízení se nenahrazují.

Z těchto důvodů Soudní dvůr (třetí senát) rozhodl takto:

Článek 1 odst. 2 nařízení č. 1924/2006 Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 1924/2006 ze dne 20. prosince 2006 o výživových a zdravotních tvrzeních při označování potravin, ve znění nařízení Komise (EU) č. 1047/2012 ze dne 8. listopadu 2012, je třeba vykládat v tom smyslu, že do působnosti tohoto nařízení spadají výživová nebo zdravotní tvrzení uvedená v obchodním sdělení týkajícím se potraviny, která má být jako taková dodána konečnému spotřebiteli, když toto sdělení není určeno konečnému spotřebiteli, ale výhradně zdravotnickým odborníkům.

Podpisy.